SRI A.R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—

(*a*) A list of the areas covered in the report is appended.

(*b*) The Report is under Examination.

LIST

1. State Council of Educational Research Extension and Training.
2. State Council for Teacher Education.
3. Educational Administration.
4. Colleges of Education.
5. Teacher Education at the Primary Level.
6. Pre-Primary Education.
7. Examinatiom and Evaluation.
8. Text Books.
9. School Libraries.
10. Work Experience.
11. Educational and Vocational Guidance
12. Teaching of Kannada.
13. Teaching of English.
14. Hindi Education.
15. Physical Education.
16. Music, Dance and Drama Education.
17. Art Education.
18. Agricultural Education.
19. Samskrita Education.
20. Commercial Education.
21. Home Science.
22. Audio-Visual Education.
23. Short-term training course for Headmasters of Secondary Schools.
24. Content course in Biology and Geography for High School Teachers.
25. Subject-Inspectors-their recruitment and training,
26. Vocationalization of Education.
27. Training in Work Experience in B.Ed. Colleges.
28. Improvement of Attendance and Reduction of Wastage in Primary Schools.

REPORT OF EDUCATIONAL REFORMS

689 SRI SATHYANARAYAN SINGH (Hospet).—

Will the minister for Education be pleased to state.—

(*a*) whether the Government has been taken into consideration the Deve Gowda Committee Report:

(SRI SATHYANARAYAN SINGG)

(*b*) if so the recommendations accepted, if rejected, reasons for the same,

(*c*) the steps the Government propose to take to give effect to the recommendations of the above committee ?

SRI A.R. BADARINARAYANA. (Minister for Education).—

(*a*) The report is under examination.

(*b*) Does not arise.

(*c*) It is premature to indicate.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ — ಈಗ ವಿ. ಸಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಂಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೇಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಆ ವರದಿ ಬಂದು ಕೆಲವೈದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ. ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಇದರ ಫೈನಾನ್ಸಿ ಯಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ .—ಈಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ದೇಶದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ .—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

SRI D. B. KALMANKAR .—May I Know Whether the Government has accepted the recommendation that the S. S. L. C. examination should be made an optional one ?

SRI A. R. BADRINARAYAN .—I have already stated that the matte is still under examination.

SRI D. B. KALMANKAR .—In view of the various recommendations, please let us know whether the Government wants to take action immediately to give effect to those recommendations at the earliest?

SRI A. R. BADRINARAYAN .—Yes. It is a very useful report and we shall consider it as early as possible.

SRI M. SATYANARAYAN SINGH .—How much time Government require to come to a decision in this regard?

SRI A. R. BADRINARAYAN .—It is not fair for the hon. Member to ask for fixing up a date in this matter. we shall do it as early as possible.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ .—ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೊಠಾರಿ ಕಮಿಶನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೂ ಕಾಂಟ್ರಡಿಕ್ಟರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ : ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ .—ತಾವು ಹಿರಿನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ (ಸಿ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಸಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವುದು ಸಕಾಲಿಕವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ .—ಅದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ .—ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನೀವು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಮತ್ತು ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಮಾಡಿ ಅರ್ನ್ ವೈಲ್ ಯು ಲರ್ನ್ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ .—ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿಯ (ಎನ್ ಸಿ. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯ) ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಒಂದು ಜಾಬ್ ಒರಿಯೆಂಟೆಡ್ ಆಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ .—ಈಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ .—ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

SRI D. B. KALMANKAR .—May I know what are the recommendations made with regard to agricultural education, Sanskrit education, vocationalisation of education, improvement of attendance and reduction of wastages in primary schools ?

SRI A. R. BADRINARAYAN .—The hon. member seems to be inducing me for a discussion on this report. I don't think it is proper.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಗೌಡ .—ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ .—ಸಮಾಜವಾದ ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆಯೂ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ .—ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಂತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್ ಬದರಿನಾರಾಯಣ .—ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೀಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಶನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸದ್ಯದ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ.

PAYMENT OF RENT OF PRIMARY SCHOOL BUILDINGS IN BELGAUM

343 .—Sri B. B. Sayanak (Belgaum).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) the number of buildings taken on rental basis for running Primary Schools in Belgaum City Range ;—

(*b*) the rent per month of each of such buildings;—

(*c*) whether the rents of these rented buildings were not paid for more than 8 months *i.e.* since October, 1971 ;—

(*d*) if so, the reasons for the same.—

(*e*) whether the owners of the rented buildings are required produce a certificate from the Executive Engineer?

Sri A. R. Badrinarayanc (Minister for Education)—

(*a*) 95.—

(*b*) As per the statement appended.

(*c*) No. Only in respect of some school buildings rents have not been paid.

(*d*) On account of dispute in fixation of rent to the buildings.

(*e*) No. The Department is obtaining a certificate from P. W. D.